

# Skötselplan för Stockgölens naturreservat



## **SKÖTSELPLAN FÖR STOCKGÖLENS NATURRESERVAT**

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 10 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2009. Planförfattare har varit Mikael Hagström med komplettering av Jens Johannesson.

Omslagsbilden visar Svartgölen (ej namngiven på kartan), foto: Mikael Hagström.

Administrativa data om naturreservatet .....	3
2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut.....	4
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden.....	4
3.1 Historisk och nuvarande markanvändning .....	5
3.2 Områdets bevarandevärden .....	5
3.3 Källuppgifter.....	7
B. PLANDEL .....	8
1 Syfte med naturreservatet .....	8
2 Disposition och skötsel av mark .....	8
2.1 Skötselområden .....	8
2.2 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder .....	16
2.3 Jakt .....	16
2.4 Utmärkning av reservatets gräns .....	16
3. Tillsyn.....	16
4. Dokumentation och uppföljning.....	17
4.1. Dokumentation och inventeringar.....	17
4.2. Uppföljning.....	17
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen .....	17
5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	17

Servitut:                   0581K-09/97A  
                                  0581K-09/97B  
                                  0581K-09/97C

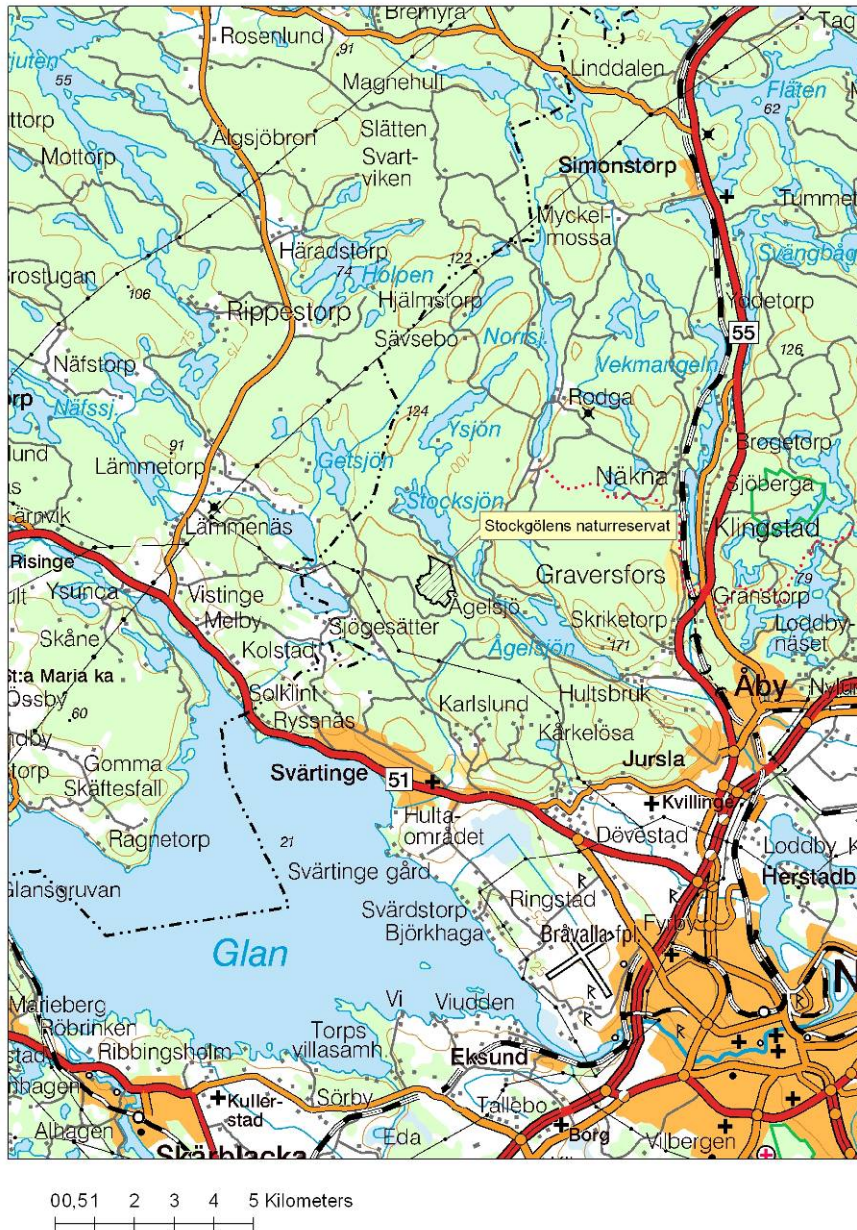
## A. ALLMÄN BESKRIVNING

### Administrativa data om naturreservatet

<b>Reservatets benämning:</b>	Stockgölens naturreservat	
<b>NVR-nr:</b>	2026209	
<b>Beslutsdatum:</b>	2011-12-19	
<b>Län:</b>	Östergötland	
<b>Kommun:</b>	Norrköping	
<b>Areal:</b>	72,2 ha	
	Land:	71,5 ha
	Produktiv skogsmark	54 ha
<b>Naturtyper:</b> (Natura 2000 habitat)	9010 Västlig taiga (barrnaturskog)	51,9 ha
	91D0 Skogbevuxen myr	7,7 ha
	3160 Dystrof sjö	0,7 ha
<b>Prioriterade bevarandevärden</b>		
Naturtyper	Barrnaturskog	
Arter/grupper	Lavar, svampar, fågelfauna	
Struktur & funktion	Brand, död ved, åldriga granar och björkar	
<b>Övrigt:</b>	Området finns redovisat i Naturvårdsverksrapport ”Skyddsvärda statliga skogar” från 2003.	
<b>Fastighet/markägare:</b>	Skärlötamarken 1:3, Staten (Naturvårdsverket)	
<b>Naturvårdsförvaltare:</b>	Länsstyrelsen Östergötland	
<b>Lägesbeskrivning:</b>	10 km nordväst om Norrköping	
<b>Vägbeskrivning:</b>	Från Norrköping, sväng vid Svärtingeavfarten på rv 51 mot Rist, Getsjötorp och Orrkojgölarna (norra tillfarten). 1 km före Orrkojgölarna, sväng vänster i riktning Stockgölen. Parkering kommer att skyltas vid vägslutet.	

## 2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

(se reservatsbeslut)



Figur 1. Översiktskarta. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

## 3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

Området utgörs av ett för Kolmården representativt skogsklätt sprickdalslandskap med hållmarker och dalgångar med små mossar och gölar. Berggrunden i området utgörs av granit och bland jordarna dominerar morän. Barrskog dominerar och en stor andel av skogen har hög ålder och en naturskogsartad karaktär vilket gynnar många djur, svampar, mossor och lavar. Området har en hög grad av orördhet, vilket förstärks av den tysta naturmiljön. Tack vare områdets ensliga läge kan man här njuta av skogens egna ljud, fritt från störning av motorljud mm, vilket är mycket ovanligt i Kolmården.

### 3.1 Historisk och nuvarande markanvändning

Området är markerat som barrskogsbevuxen utmark på häradskartan från 1870-talet. Äldre kartmaterial saknas. Då marken är mager och inget torp och ingen gård legat i eller nära reservatet har sannolikt gångna tiders jordbruk med utmarksbete haft ganska liten inverkan på områdets utseende. I stället har troligen skogsbränder varit det som format skogens utseende mest. Emellertid finns här några lämningar som sannolikt härrör från kolning och tjärbränning, något som varit mycket utbrett i Kolmården från 1700-talet och fram till ungefär 1950. Denna aktivitet gjorde skogen luckig och gles och mindre virkesrik under denna period i jämförelse med hur den ser ut idag.

### 3.2 Områdets bevarandevärden

#### A. Biologiska bevarandevärden

Områdets högsta naturvärden är knutna till gamla granar och en relativt rik tillgång på död granved i olika nedbrytningsstadier, något som är ovanligt i dagens skogslandskap. Vad gäller de krävande och rödlistade arter som är lever i området så är de flesta knutna till gamla granar och död ved. Sannolikt finns också krävande arter knutna till de många gamla björkarna i området. Här finns också skogsfåglar som gynnas av en gles bestandsstruktur. De högsta naturvärdena knutna till gran finns i dagsläget reservatets norra halva.

#### Kärlväxter

Trädsiktet domineras till största delen av tall och gran (utgör 62 resp 34% av virkesförrådet) med ett påtagligt inslag av gammal björk (4% av virkesförrådet). I busksiktet förekommer spridda enar, några av hög ålder.

Floran i fältsiktet är av ristyp med fläckar av lavrik typ. Blåbär dominerar tillsammans med lingon och kruståtel. Inslag finns av knärot och någon enstaka pyrola. I våtmarkerna dominerar skvattram, odon och tuvull. Längs med kanterna på gölen finns olika arter sileshår tillsammans med vitag och vattenklöver.

#### Kryptogamfloran

I området finns flera krävande arter av lavar som växer främst på gamla senvuxna granar och död ved. Gammelgranslav *Lecanactis abietina* och kattfotslav *Arthonia leucopellae* förekommer på äldre granar och den regionalt rödlistade arten nästlav *Bryoria furcellata* växer på senvuxen gran i anslutning till hållmarkerna. På en gran växer den rödlistade, och i Götaland mycket sällsynta, violettgrå tagellaven *Bryoria nadvornikiana* (NT). På tallved växer den rödlistade laven dvärgbägarlav *Cladonia parasitica*.

Områdets vedsvampsflora är överlag ganska artfattig vilket beror på att den allra mesta veden är torr och på den torra veden trivs inte så många arter av vedsvampar. Här finns knötliticka *Antrodia serialis*, vedmussling *Gloeophyllum sepiarium*, timmerticka *Antrodia sinuosa* och vedticka *Phellinus viticola* rikligt på torr granved. I en fuktig sänka växer emellertid en riktigt exklusiv vedsvamp på en granlåga. Blackticka *Junghubnia collabens* är rödlistad och klassad som sårbar och är knuten till fuktig granved.



Bild 1 och 2: Senvuxna gamla granar och granved hyser rödlistade arter. På granen på den vänstra bilden växer violettgrå tagellav. Foto: Mikael Hagström

Marksvampsfloran i området är inte undersökt men i samband med arbetet med skötselplanen så har flera intressanta taggsvampar påträffats. Svart taggsvamp *Pbelldon niger*, orange taggsvamp *Hydnellum aurantiacum* och blåfotad taggsvamp *Sarcodon "modestum"* är alla rödlistade och förefaller associerade med äldre granar i reservatet. Tillsammans med tall växer dropptaggsvamp *Hydnellum ferrugineum*, blå taggsvamp *Hydnellum caeruleum* och motaggsvamp *Sarcodon squamosus*.

Mossfloran i området är dåligt undersökt men här har ändå påträffats några krävande arter som lever på fuktig ved. Kornknutsmossa *Odontoschisma denudatum* och långfliksmossa *Nowellia curvifolia* är karaktärsarter på den fuktiga veden och här har även en liten förekomst av den rödlistade vedtrappmossa *Anastrophyllum bellerianum* påträffats.

### Fåglar

Ingen systematisk fågelinventering är gjord i området. Indikationer finns ändå på att området hyser en typisk häckfågelfauna äldre barrskogsområden på hållmarker. Här kan man regelbundet träffa på talltita, tjäder, större hackspett och spillkråka. Här har också både kattuggla och sparvuggla hörts de senaste åren. På försommarnätterna kan man också höra nattskärre här.

### Ryggradslösa djur

Ingen inventering är gjord av den lägra faunan i området. Troligtvis är lokalen viktig för många vedlevande insekter med tanke på tillgången på död granved i olika nedbrytningsstadier och den rika förekomsten av gammal och döende björk. Kläckhål från krävande arter som bronsjon *Callidium coreaceum* och granbarknagare *Microbregma emmarginata* är påträffade på gamla och torra granar.

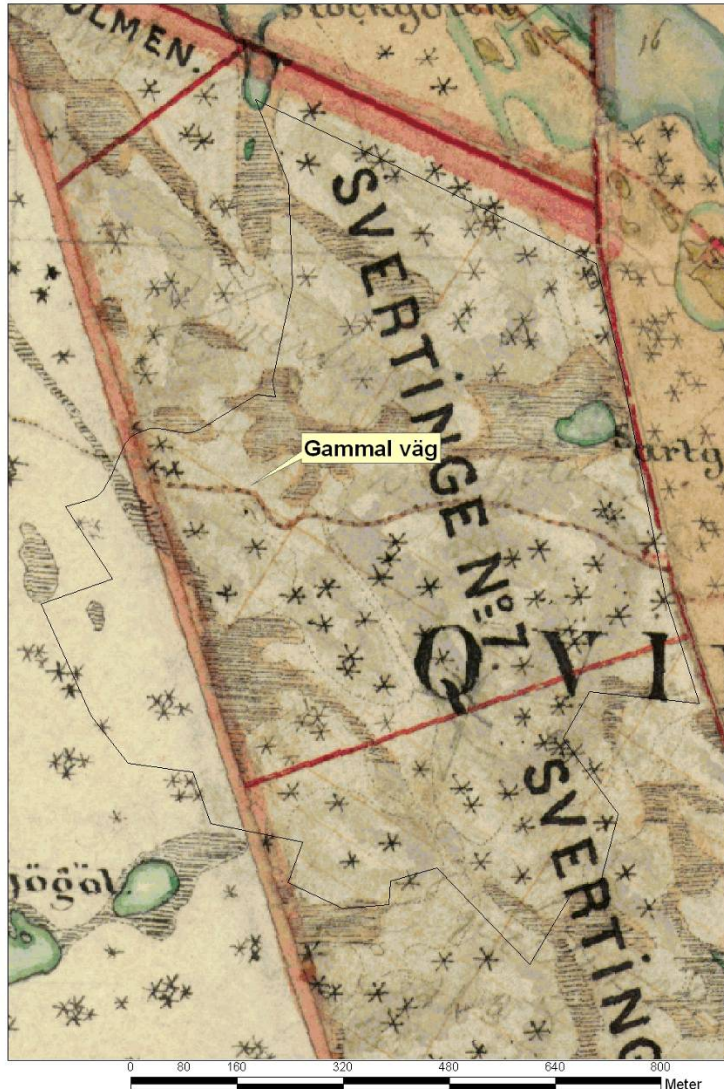
## **B. Geologiska bevarandevärden**

Området är måttligt kuperat med berggrunden blottad inom stora delar av höjdområdena. Högsta punkten ligger på ca 125 m ö h. Berggrunden utgörs till största delen av granitliknande djupbergarter (granodiorit-tonalit) som trängt upp i vulkaniska ytbergarter (dacit-ryolit). De vulkaniska bergarterna förekommer i reservatets sydvästra del. Området ligger nedanför högsta kustlinjen och den tunna moränen har blivit vågsvallad och till största delen omlagrad till svallgrus nedanför höjdlägena. Torv har därefter utbildats i svackorna. En förkastning avgränsar området i öster (mot Stocksjön-Ågelsjöns dalgång).

## **C. Kulturhistoriska bevarandevärden**

Inga fornlämningar eller kulturhistoriska lämningar finns registrerade i reservatsområdet. Här finns emellertid (minst) en lämning efter en kolmila och två lämningar som eventuellt är

lämningar efter tjärdalar (i skötselområde 6). I trakten finns det gott om lämningar efter både kolbottnar och tjärdalar och det är sannolikt att fler lämningar kan finnas i reservatet. Genom området har även en väg gått (genom område 2 och en kortare sträcka i delområde 1, se figur 2 Utdrag ur häradskartan 1890). Om fasta fornlämningar påträffas så skyddas dessa av kulturminneslagen (KML).



Figur 2. Utdrag ur häradskartan 1890. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

#### D. Intressen för friluftslivet

Området är i dagsläget inte välbesökt, förmodligen på grund av det avskilda läget. Här finns å andra sidan goda möjligheter till avkoppling i en ovanligt tyst, relativt orörd och ganska tätortsnära natur. Området ligger mycket nära riksintresset för friluftsliv "Kolmårdens strövområde".

#### 3.3 Källuppgifter

Skyddsvärda statliga skogar, rapport 5340. Delrapport Götaland. Naturvårdsverket 2004.

Fornminnesregistret, via EGIS.

Persson, C. 1976. Jordartskartan Katrineholm SV. SGU Ae 29.

Wikström, A. 1976. Berggrundskartan Katrineholm SV. SGU Af 116.

## **B. PLANDEL**

### **1 Syfte med naturreservatet**

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla naturskogens biologiska värden i form av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter och för dem livsnödvändiga miljöer och substrat i form av bland annat naturskog, bränd skogsmark, gamla granar, björkar, tallar och död ved. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att huvudsakligen lämna området att utvecklas fritt, i delar i kombination med naturvårdsbränning. I mindre delar genomförs en småskalig skötsel för att gynna tall, tjäder och bevarande och synliggörande av kulturlämningar samt anläggande av friluftsanläggningar.

Om fornlämningar och/eller kulturhistoriska lämningar påträffas i reservatet ska dessa skötas på ett sådant sätt att lämningen bevaras utan att naturvärden skadas.

### **2 Disposition och skötsel av mark**

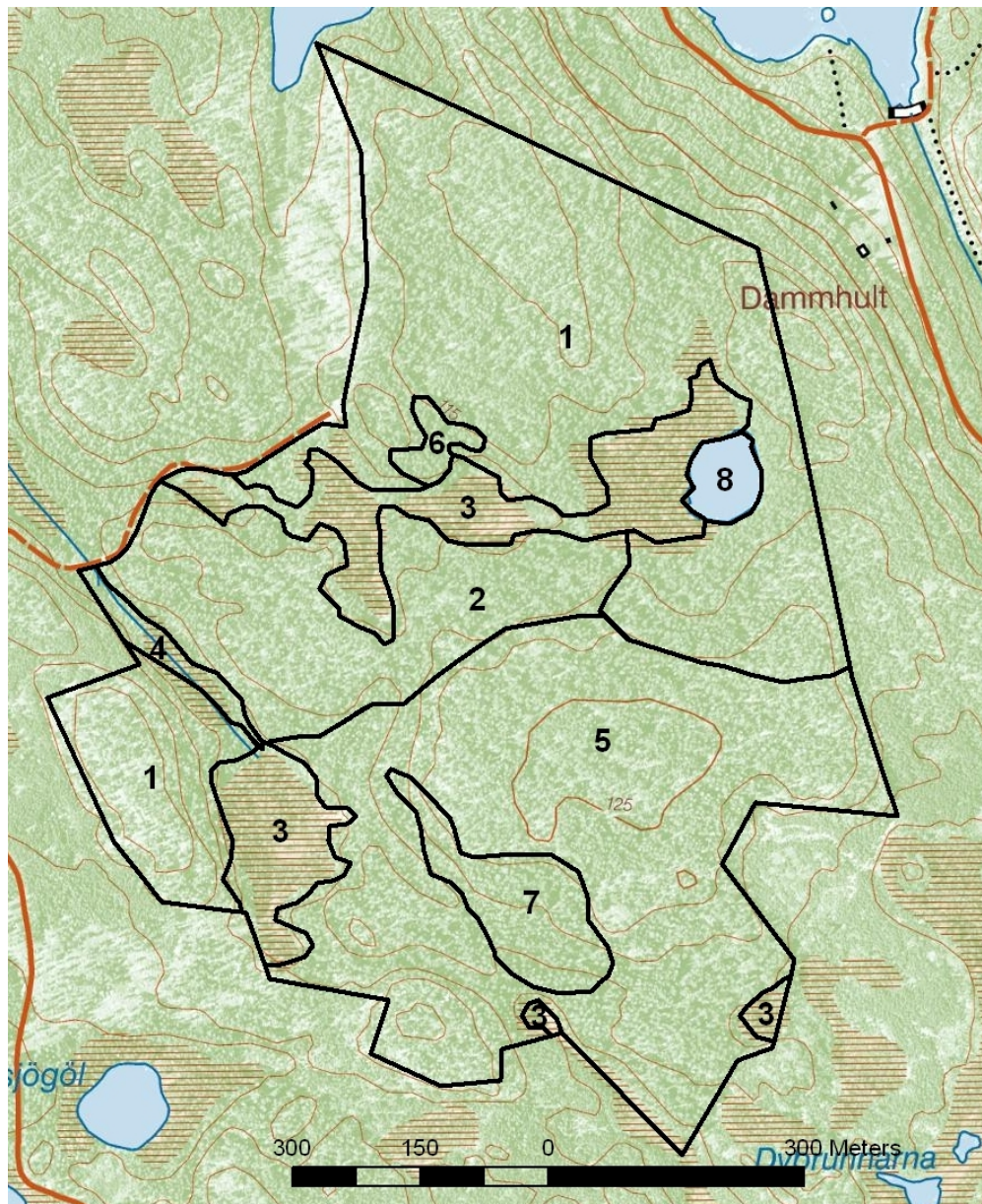
Naturreservatet ska i huvudsak skötas med syftet att bevara områdets särpräglade flora av främst kryptogamer men även dess flora och fauna i allmänhet. Fornlämningar och/eller kulturhistoriska lämningar i reservatet ska skötas på ett sådant sätt att lämningen bevaras. Skogsbranden har varit den stora naturliga störningen på denna och liknande marker i Kolmården historiskt och därför kommer stora delar av reservatet skötas genom naturvårdsbränning eller brandliknande åtgärder. Detta gäller emellertid inte de delar som har de högsta naturvärdena knutna till gran eller där det finns viktiga kulturhistoriska lämningar.

Se vidare under respektive skötselområde.

#### **2.1 Skötselområden**

Reservatet har åtta skötselområden (se karta sid 9). Skötselområde 1, 3 och 8 lämnas för fri utveckling och skötselområde 7 sköts för att gynna tall och björk och dess följearter under stort hänsynstagande till känsliga fåglar. Område 4 sköts genom igenläggande av dike och område 2 och 5 sköts genom naturvårdsbränning. Område 6 sköts för att bevara och synliggöra kulturlämningarna.





C Bakgrundskartor Lantmäteriet dnr 106-2004/188

Figur 3. Skötselkarta.

### **Skötselområde 1, Barnaturskogen**

**Areal:** 26,5 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** "9010 Västlig taiga" 26,5 ha

Målnaturtyp: 9010 - 26,5 ha

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av äldre barrblandskog med ett visst inslag av äldre björk. Hällmarker ger karaktär åt området. Skogen är ungefär 130 år. Här finns ganska gott om granlågor och torrgranar. I en fuktig sänka finns även några fuktiga lågor med rik levermossflora. På gamla grankvistar växer den krävande nästlaven och på en gran växer den rödlistade violettgrå tagellav.

På en granlåga växer den rödlistade vedsvampen blackticka. På torrgranar finns gnagspår efter bronshjon och vågbandad barkbock och i området förekommer några rödlistade marksvampar (se även biologiska bevarandevärden ovan).

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Området ska präglas av olikåldrighet med stort inslag av gamla granar och tallar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen blir olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t ex storm och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, detta är en del av skogens utveckling. Granen är det trädslag som idag har de största naturvärden knutna till sig och är därför ett prioriterat trädslag trots att det är tall som dominerar virkesförrådet. Arealen västlig taiga ska vara minst 26 ha.

### **Åtgärder**

#### ***Restaureringar:***

- Områdets skötselriktning ska vara att det lämnas för fri utveckling men ett par tallar kan avverkas och användas till en enkel bänk och ved intill Svartgölen (skötselområde 8). Här kan även en enkel eldstad anordnas.
- En vandrings slinga kan löpa från parkeringen genom skötselområdet runt gölen.
- Lämningen efter den gamla vägen som korsar skötselområdet söder om Svartgölen bevaras och görs synlig om den återfinns i terrängen.

#### ***Löpande skötsel:***

- Området lämnas sedan i övrigt för fri utveckling.

### **Skötselområde 2, Barrblandskogen**

**Areal:** 9,3 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** Delvis ännu ej habitat, delvis 9010 västlig taiga.

**Målnaturtyp:** 9010 Västlig taiga, barrblandskog

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av ca 120 årig barrblandskog med inslag av någon enstaka björk. Tall dominerar det äldre trädskiktet. Även äldre gran finns och granen föryngrar sig bättre än björk och tall. Området är bitvis påverkat av gallring men främst i hållmarker finns en naturlig struktur på skogen med bl.a inslag av senvuxna kjoelgranar. Här finns i allmänhet ont om död ved. I området finns några väldigt gamla kläckhål efter den rödlistade raggbocken (som troligtvis inte finns kvar här). Området har ett stort värde för skogsfågelfaunan. I områdets sydspets finns en kolbotten samt rester av en kolarkoja.



Bild 3. I skötselområdet föryngrar sig gran bättre än tall och björk.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Området ska utveckla kvaliteér som naturskogsartad talldominerad barrblandskog. Mängden död ved ska alltid vara stor men kommer att variera både i tid och rum. Trädskiktet ska vara präglad av en rik förekomst av gammal tall och gran. På sikt ska minst 100 tallar per hektar vara 200 år eller äldre och andelen tall ska inte vara mindre än 50 % av virkesförrådet. Skogen ska vara fullskiktad med förekomst av såväl gamla välvuxna tallar som undertryckta smågranar. Området ska ha en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitatet ”9010 Västlig taiga, undertyp barrblandskog” i hela sin yta. Lämningen efter den gamla vägen som korsar skötselområdet söder om Svartgölen bevaras och görs synlig om den återfinns i terrängen.

### **Åtgärder**

#### ***Restaureringar:***

- I första hand genomförs en naturvårdsbränning, efter upprättande av en särskild bränningsplan (inkl kulturhistorisk inventering), i område 2 och 5. Sannolikt dör då en andel av ung-granen vilket bl.a gynnar skogsfågelfaunan. Effekten av bränningen utvärderas innan eventuell ytterligare röjning av gran enligt nedanstående punkt övervägs. Vattna områdets många kjolgranar så att dessa ej skadas.
- I andra hand bör ungefär hälften av ung gran huggas bort för att gynna ung tall eller björk eller för att hålla liv i gamla tallar. Spara undertryckta granar i täta ruggar fläckvis i hela området liksom alla kjolgranar. Bibehåll naturligt oregelbunden struktur, skiktning och spridda öppnare stråk.
- Om det blir en naturvårdande huggning enligt punkt 2 istället för bränning kan en viss uttransport av virke behövas från de mest grantäta delarna för att undvika insektsangrepp.
- Ca 10 tallar per hektar ringbarkas för att långsamt skapa torrakor eller lågor av medelgrov tall.
- 10 tallar läggs omkull för att snabbt bidra till yngelvirke för den rödlistade raggbocken och andra vedlevande organismer.

### ***Löpande skötsel:***

- Återkommande naturvårdsbränning var 50e år.



Bild 4. ”Kjolgran” i hållmark. Dessa träd har ett stort värde för bl.a skogsfågelfaunan och bör skyddas vid bränning.

### **Skötselområde 3, Tallrismossarna**

**Areal:** 7,7 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** ”91D0 Skogbevuxen myr”

**Målnaturtyp:** 91D0 Skogbevuxen myr

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av ca 120-160 årig talldominerad barrblandskog på fuktig torvmark med inslag av glasbjörk och någon enstaka klibbal. I buskskiktet förekommer rikligt med brakved och en och annan en. Fältskiktet domineras av skvattram, odon, blåbär och tuvull.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Området ska utveckla sina kvalitéer som naturskogsartad sumpskog. Här ska vara mycket gott om död ved och gamla senvuxna träd och våtmarkerna ska inte vara hydrologiskt påverkade av diken eller motsvarande. Skogen ska, åtminstone i delar, vara flerskiktad. Området ska ha en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitatet ”91D0 Skogbevuxen myr”.

### **Åtgärder**

- Området lämnas för fri utveckling.

### **Skötselområde 4, Dikad sumpskog**

**Areal:** 0,7 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** ”ej habitat”

**Målnaturtyp:** 91D0 Skogbevuxen myr

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av ca 120 årig talldominerad barrblandskog på fuktig torvmark med inslag av glasbjörk och någon enstaka klibbal. Busk- och fältskikt är dåligt utvecklade p.g.a. den täta granföryngring som skett efter dikningen.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Området ska utveckla sina kvalitéer som naturskogsartad sumpskog. Här ska vara mycket gott om död ved och gamla senvuxna träd och våtmarkerna ska inte vara hydrologiskt påverkade av diken eller motsvarande. Skogen ska, åtminstone i delar, vara flerskiktad. Området ska ha en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitatet ”91D0 Skogbevuxen myr”.

### **Åtgärder**

#### ***Restaureringar:***

- Diket som löper genom området pluggas på minst 3 ställen.

#### ***Löpande skötsel:***

- Området lämnas för fri utveckling

### **Skötselområde 5, Brandpräglad tall- och björkskog**

**Areal:** 24,2 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** ”9010 Västlig taiga, barrblandskog”

**Målnaturtyp:** ”9010 Västlig taiga, undertyp brandfält alternativt löv/tallbränna”

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av ca 120-160 årig talldominerad barrblandskog med inslag av gammal björk. Höllar ger karaktär åt området och gör skogen gles. Här finns ett regelbundet inslag av gamla senvuxna granar och torrgranar men inte i samma omfattning som i skötselområde 1. Både tall och gran föryngrar sig i området men björken föryngrar sig dåligt. Sannolikt är de gamla björkarna de biologiskt viktigaste träden vid sidan av död ved av gran.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Områdets struktur och sammansättning är tydligt påverkat av brand och branden har en roll i områdets utveckling. I perioder efter brand/bränning är områden öppna och präglas av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerar sig efter branden. I senare stadier är områden mer slutna. Hela området ska vara i gynnsam status för habitatet ”västlig taiga”.

### **Åtgärder**

#### ***Restaureringar:***

- I området genomförs en naturvårdsbränning i ett eller flera steg tillsammans med delområde 2, efter upprättande av en särskild bränningsplan (inkl kulturhistorisk inventering). Om det av praktiska skäl är lämpligt att ta med en liten del av område 1 söder om Svartgölen kan detta göras men man ska då särskilt försöka skydda de gamla granarna från brand.
- Ev kan ett 10-tal tallar läggas omkull för att snabbt bidra till yngelvirke för den rödlistade raggbocken och andra vedlevande organismer.

#### ***Löpande skötsel:***

- Återkommande naturvårdsbränning var 50e år.



Bild 5. I skötselområdet finns partier med lavtallskog.

### **Skötselområde 6, Kulturlämningar i skogen**

**Areal:** 0,5 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** "ej habitat"

**Målnaturtyp:** "ej habitat"

#### **Beskrivning**

Skötselområdet består av tät ung granskog med inslag av enstaka äldre överståndare av tall, gran och björk. Här finns en lämning av en kolbotten samt andra lämningar som kan vara spår efter tjärdalar. Ännu en kolbotten har påträffats i sydspetsen av skötselområde 2.

#### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Lämningarna ska bibehålla sitt nuvarande skick och inte skadas av maskiner eller vindfällen. Lämningarna ska vara fria från träd som hotar att förstöra lämningarna om de blåser omkull och de ska vara synliga för besökare.

#### **Åtgärder**

##### ***Restaureringar:***

- Lämningarna friläggs från träd. Granvirke kan tas ut om detta genomförs på ett sådant sätt att inte lämningarna skadas. Tallvirke lämnas i reservatet, men inte där lämningarna döljs eller riskerar att skadas.
- En vandrings slinga kan läggas genom skötselområdet.

##### ***Löpande skötsel:***

- Ev underhållsåtgärder.

## Skötselområde 7, Gallrade skogen med gamla björkar

Areal: 2,5 ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** "ej habitat"

**Målnaturtyp:** "9010 – Västlig taiga"

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av tät ung eller gallringsmogen gran och björkskog med inslag av äldre överståndare av tall, gran och björk. Genom och längsmed området går en drivningsväg. Här är mycket fattigt på död ved. Sannolikt har gran och björk föryngrat sig efter en gallring eller i stormluckor. Det är också möjligt att området utgör spår efter svedjebränning. Beståndet av gammal björk är relativt stort.



Bild 6. I skötselområdet finns partier med riklig björkföryngring men även en stor mängd gamla björkar.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Området ska utveckla kvaliteér som naturskogsartad brandpräglad blandskog av tall och björk med inslag av rönn, sälg och asp (sk lövbränna). På lång sikt ska trädskiktet vara präglat av en rik förekomst av gamla träd med brandspår och ett stort lövinslag och rik förekomst av död ved. Området ska ha en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-habitatet " 9010 Västlig taiga, undertyp brandfält alternativt löv/tallbränna".

### **Åtgärder**

#### ***Restaureringar:***

- I området genomförs en naturvårdsbränning efter upprättande av en särskild bränningsplan (tillsammans med 2 och 5). Om detta av praktiska skäl ej blir gjort genomförs brandimiterande skötsel för att uppnå bevarandemålen (minskat graninflytande). Ungefär hälften av ung gran huggs bort för att gynna tall eller björk eller för att hålla liv i gamla tallar.

#### ***Löpande skötsel:***

- Återkommande naturvårdsbränning var 50e år alternativt löpande brandimiterande skötsel.

## **Skötselområde 8, Svartgölen**

**Areal:** 0,7ha

**Naturtyp enligt Natura 2000:** ”3160 Dystrof sjö”

**Målnaturtyp:** ”3160 Dystrof sjö”

### **Beskrivning**

Skötselområdet består av den lilla, humusrika Svartgölen.

### **Bevarandemål och gynnsamt tillstånd**

Svartgölen ska bibehålla sitt gynnsamma tillstånd som Natura 2000-habitatet 3160 dystrofa sjöar och småvatten. Vattenområdet ska bibehålla livskraftiga populationer av de naturligt förekommande arter som finns här. Vattnet ska hålla god ekologisk status enligt vattendirektivets nivåer för miljö kvalitetsnormer.

### **Åtgärder**

- Inga restaureringsinsatser krävs i dagsläget.
- Svartgölen bör bedömas enligt vattendirektivets nivåer för miljö kvalitetsnormer.

## 2.2 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

<b>Skötselåtgärd</b>	<b>Var</b>	<b>När</b>	<b>Prioritet</b>
Skapa tallved	Omr 2	2012-2015	1
Röjning av viss gran i tallskog (i område 2 görs naturvårdsbränning i 1:a hand)	Omr 2 (7)	2012-2020	2
Naturvårdsbränning	Omr 2, 5 (7)	2012-2020	1
Igenläggning av dike	Omr 4	2012-2020	2
Gynnande av björk och tall	Omr 7	2012-2020	1
Vård av kulturlämningar	Omr 6	2012-2020	2
Anläggande av eldstad	Omr 1	2012-2020	2
Vandringled	Omr 1, (2), 6	2012-2020	2
P-plats, enligt servitut finns rätt till parkering vid vägslutet på reservatets västsida ca 400 m söder om Stockgölen	Vägslutet	2012	1

## 2.3 Jakt

Jakt enligt gällande lagstiftning är tillåten i reservatet. Vid jakt får jakthund användas. Älgdragare för fällt vilt får användas med stor försiktighet. Markskador pga körning ska undvikas.

## 2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

## 3. Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Tillsyn av reservatet skall ombesörjas av länsstyrelsen.



## **4. Dokumentation och uppföljning**

Skötseln av naturreservatet ska ske på ett sådant sätt att önskat resultat uppnås till lägsta möjliga kostnad. Effekterna av utförda skötselinsatser måste därför alltid följas upp. Uppföljningen ska fastslås i en särskilt uppföljningsplan.

### **4.1. Dokumentation och inventeringar**

Fördjupade inventeringar av vedlevande skalbaggar kan vara motiverat för att utvärdera behov av ytterligare eller anpassade skötselinsatser. På sikt bör Svartgölen inventeras på biologiskt liv för att kunna följa upp bevarandemålet.

### **4.2. Uppföljning**

#### 4.2.1. Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Uppföljningen skall ske enligt fastställda metoder som används inom miljöövervakning nationellt eller regionalt eller i samband med Natura 2000. Detta ska fastställas i en särskild uppföljningsplan.

## **5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen**

### **5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen**

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.